

Bloedingsziekte bij kastanjes

4

Nadat de bloedingsziekte bij kastanjabomen werd waargenomen, heeft de gemeente Den Haag eind 2004 het initiatief genomen om een oplossing te zoeken. Inmiddels is er een intensieve samenwerking tussen gemeenten, onderzoekers, bedrijfsleven en belangenorganisaties verenigd in de werkgroep Aesculaap. Zowel nationaal als internationaal wordt veel onderzoek gedaan naar de ziekte. Ook in Den Haag worden verschillende proeven gehouden.

Het onderzoek naar de bloedingsziekte is nog in volle gang. Deze folder wordt daarom regelmatig aangepast.

Ziektebeeld

De bloedingsziekte manifesteert zich zowel bij jonge als bij oude kastanjes. Verspreid op de stam verschijnen kleine roestbruine vlekken die zich snel uitbreiden over de rest van de stam en de gesteltakken. Uit de vlekken druipt een donkerrode, stroperige vloeistof (A). Vervolgens drogen de vlekken in tot ruwe, zwarte korsten (B). In de daarop volgende aantastingsfase verdroogt de bast tussen de vlekken en sterft af. Zodra de bast volledig rondom de stam afsterft en loskomt (C), sterft de kastanjeboom (D).

Vier van de acht kastanjes op de Korte Vijverberg zijn in november 2005 verwijderd als gevolg van de ziekte.

Terugplanten en vervangen

In het voorjaar van 2007 zijn alle Haagse kastanjabomen opnieuw onderzocht. 52 procent van de 4700 kastanjabomen is op dit moment aangetast. De licht aangetaste bomen worden tweemaal per jaar gecontroleerd en de ernstig aangetaste bomen driemaal per jaar. Tot op heden zijn 272 kastanjes gekapt ten gevolge van de ziekte. De onderzoeken naar een bestrijdingsmiddel voor deze ziekte geven nog geen houvast voor de toekomst van kastanjabomen. Daarom worden er nog geen kastanjabomen teruggeplant. Op veel plaatsen zijn bomen van een andere soort geplant. Op bepaalde locaties waar bij voorkeur toch kastanjabomen teruggeplant zouden moeten worden, wordt nog even gewacht. Een uitzondering daarop is een proef aan de Korte Vijverberg. Daar zijn dit voorjaar vier kastanjeboomen geplant met optimale groeiomstandigheden waarbij de bodem is verrijkt met schimmeldominante compost. Deze proef wordt nauwlettend in de gaten gehouden.

Bloedingsziekte bij kastanjes

Bestrijding bloedingsziekte

In Nederland coördineert de werkgroep Aesculaap het onderzoek. De gemeente Den Haag doet hierin actief mee. Het onderzoek dat tot op heden is uitgevoerd, heeft aangetoond dat een bacterie uit de *Pseudomonas syringae*-groep de veroorzaker is van de ziekte. Nieuwe onderzoeken zijn van start gegaan naar het infectie- en ziekteproces.

Naast deze reguliere onderzoeken vinden zogenoemde parallelonderzoeken plaats. In Den Haag lopen verschillende van deze onderzoeken die eveneens door Aesculaap worden gecoördineerd. Deze methoden worden nog te kort gebruikt om conclusies aan te verbinden. Hieronder worden ze kort beschreven.

Injectie met schimmeldominante compost

Na enkele goede ervaringen met toepassingen van schimmeldominante compost bij verzwakte bomen, zijn dit voorjaar ruim tweehonderd bomen op negen locaties in de stad behandeld, onder andere op de Scheveningseweg, de Hoge wal en de Koninginnegracht. Ook de Postzegelboom en de verplante kastanjeboom op de Koekamp zijn in dit project opgenomen. Bij de behandeling wordt op vijf tot tien plaatsen onder de boom speciale compost in de bodem geïnjecteerd. Deze compostsoort bevat schimmels die er voor zorgen dat de balans in de bodem wordt hersteld waardoor voedingsstoffen beter kunnen worden opgenomen door de boom.

Phytotherapie

De proef met fytotherapie uit India wordt op het Koningsplein en in een aantal particuliere tuinen uitgevoerd. De bewoners van het Koningsplein helpen enthousiast mee bij het aanbrengen van de speciale kleipakking. De stoffen in deze substantie helpen de boom de eigen weerstand te verhogen waardoor de kans op herstel groter wordt.

Besputtingen

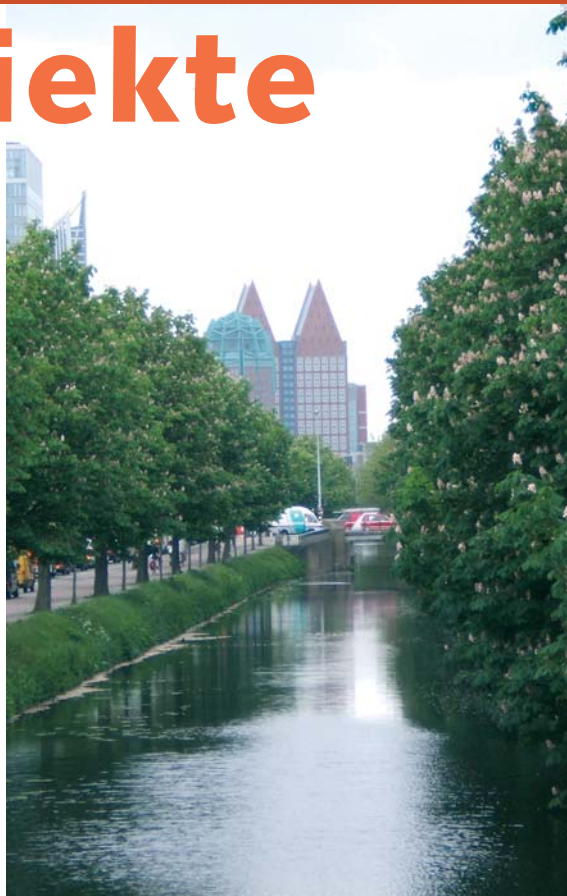
De vrijwilligersgroep Elementree bespuit op negen locaties in de stad ongeveer achthonderd bomen met biologische preparaten en homeopathische middelen uit Nieuw-Zeeland. De kastanjes op de Lange- en Korte Vijverberg, de Koninginnegracht, de Postzegelboom en de verplante kastanje op de Koekamp worden op deze manier behandeld.

Injecties

In het Zuiderpark en op de Soestdijksekade zijn zestig kastanjebomen met een recent ontdekt middel behandeld. Het middel wordt in de transportvaten in de stam van de boom ingebracht. Het injecteren gebeurt met een injectiepistool die ook gebruikt wordt bij het injecteren van iepen tegen de iepenziekte.

Wondbehandeling

Bij verschillende aangetaste kastanjebomen worden de aangetast plekken op de boom weggesneden en de wondjes behandeld. Het middel dat daarvoor gebruikt is, hebben velen al letterlijk in de mond gehad: natriumfluoride. Een mild maar effectief bacteriedodend middel dat in de tandheelkunde veelvuldig wordt gebruikt. Bij de kastanjebomen wordt het vermengd met schapenvet.

Vier van de acht kastanjes op de Korte Vijverberg zijn in november 2005 verwijderd als gevolg van de ziekte. Dit voorjaar zijn als proef vier kastanjebomen geplant.

Uitgave:
Gemeente Den Haag, Dienst Stadsbeheer,
Postbus 12 651, 2500 DP Den Haag

Meer informatie:
www.denhaag.nl/bomen

Vormgeving:
Teresa Jonkman (bno)

juli 2007